

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LŐWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca. Kéziratokat vissza nem adunk.	Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.	Hirdetmények: megegyezés szerint. Nyilt-tér sora: 1 korona
--	---	---

Az új ipartörvény.

Most került nyilvánosságra az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat, amely a megokolással együtt egy hatalmas legislatorikus alkotás, amelyhez fogható nagy kihatásu nem készült nálunk az egyházipolitikai törvények óta. A magyar ipar és kereskedelem már évtizedek óta égető hiányát érzi az új ipartörvénynek, amely kiküszöbölné gazdasági életünkben a száz és százféle anomáliát, a tisztességtelen versenyt és elhárítsa a munka és az üzlet utjából az akadályokat.

Nagy mű fekszik előttünk, s hosszú időt vesz igénybe átolvasása, át tanulmányozása. De ahogy atlapozzuk a javaslatot, nyomban felöltik annak gazdagsága, mindenre kiterjedő figyelme, alaposága és az a gyakorlati észjárás, amely a modern üzleti és ipari élet minden nyilvánulására figyelemmel van. Számos gyökeres, sőt radikális reformot tartalmaz ez a javaslat, amely újítások egészen új formát és lényegét adnak a kereskedelmi és ipari élet egyes nyilvánulásainak. Minden iparos, minden iparossegéd és minden munkas megtalálja itt édekeinek teljes védelmét és megtalálja a kereskedő is, ha nem is olyan nagy mértékben, mint az iparos. Sokan hibául róják föl az

új javaslatnak azt, hogy a kereskedelem dolgaival nem foglalkozik olyan intenzíven, mint az iparosokéval. Akik azonban ezzel a vaddal lépnek fel, azok figyelmen kívül hagyják azt a körülményt, hogy a kereskedelem sokkal szabadabb, tökéletlenebb foglalkozás, mint az ipar, hogy a kereskedelem a legmínózusabb részletezés mellett sem strikte a képesítéshez kötve. Mert a kereskedők, a falusi greizler is, a városi boltos is és a nagyvárosi áruház tulajdonos is kereskedő, a nyulbőrös és a gyáros is. Egy olyan szakmában, amely annyi ezerféle formában és kialakulásban nyilvánul meg, nem lehet törvénybe foglalni minden nyilvánulást. Ezért tehát ne vegyék zokon a kereskedelem barátai, ha az iparról több szó esik a javaslatban, mert ebből a javaslatból semmi sem hiányzik, amit a kereskedelem érdekében törvénybe lehet iktatni. Lehetetlen ne kívánjanak embertől, még ha az Sztényi József is, aki apja ennek a nagystilű alkotásnak.

A javaslat egyik leglényegesebb része az, amely a képesítésről intézkedik. A kontárságnak az iparban egyszer s mindenkorra vége lesz, amit bizonyára nagy örömmel üdvözöl az egész magyar iparosvilág, amelynek állandóan kara és sérelme volt, hogy

szakképzetlen emberek egy kis pénzzel vagy esetleg anélkül úgy játszották ki az ipartörvényt, hogy képesített iparossegédet, ugynevezett üzletvezetőt vettek maguk mellé strohmann gyanánt, és így konkuráltak az iparosokkal, akik megszenvedték a mestersegükért. Ennek a strohmann-politikának most egyszer s mindenkorra befelelgett.

Másik jelentékeny intézkedése a javaslatnak a munkás és munkaadó közötti viszony rendezése. A javaslat értelmében munkaadókból és munkásokból választott bíróság van hivatva, mint első fokú hatóság dönteni a munkás és munkaadó között felmerült vitás esetekben. E választott bíróság tagjai egyforma jogokkal és hataskörrel bírnak és a munkás teljes megnyugvással veheti magát alá ezen bíróság döntésének.

Rendezi a javaslat a munkaidő kérdését úgy az iparban, mint a kereskedelemben, rendezi pedig a humánus szempontok figyelembe vételét. A munkaidő fejezete kimondja, hogy vidéken a kereskedelmi alkalmazottaknak delben egy órai étkezési idő adandó. Az üzletek munkaideje reggel 6 órától esti 8 óráig terjedhet; az érdekelt kereskedők ket harmadának kivánságára az iparfelügyelő legfőlebb egy órával ko-

T A R C A.

Nemsokára . . .

Nemsokára beköszönt
A tavasz, az áldott,
Hogy az éghez ölelje
Vissza a világot.

Kit a tél, a szivtelen,
Elszakított tőle,
S lélekvesztve a halál
Karjaiba dőle.

Oh! mily zordon ölelés
Zárva jégbe, fagyba.
Jöjj tavasz hadd keljen rá
Az ébredés napja!

Jöjj sietve, szaporán,
Lobbanjon ki lángod;
Szegény ember fájával
Fütsd el a világot.

Serkentsd vidám életre
A megdermedt földet,
Virágérdő borítson
Sivár hegyet, völgyet.

Mosolyogjon ég felé
Mindenegyik szála,
S koszoruját belőlük
Kösse meg a hála. . .

Kit illet e koszoru
Mást, mint aki télen
Könyörült az éhező
És fázó szegényen?

Boldog, százszor boldog az,
Aki méltó rája;
Ez a földi irtalom
Egi koronája!

Jöjj tavasz, jöjj szaporán,
Lobbanjon ki lángod;
Szegény ember fájával
Fütsd el a világot!

Á. F.

A névjegy.

Irtá: Zsoldos László.

Dr. Kőszály Tibor ur már többszörös családapa volt ugyan, hanem azért még egyáltalában nem vetette meg a kalandokat, a

melyek pedig férjek és kivált apák számára tudvalevőleg tilosak. Ha kopasz tarkóján fényes cilinderkalapjával, keztűs kezében ezüstgombu sétapalcáját forgatva, peckesen végigsétált az utcán, bizony nem egyszer gyorsította meg a lépteit egy-egy karcsubb ruhaderék, dús hajkonty, vagy csinosabb boka láttára. Ilyenkor Tibor ur kidüllesztette a mellét, a nyelén ragadta meg a sétabotját és halkán füttyörészni kezdett, mindezt önkénytelenül a karcsu derék, vagy csinos boka láttára. És így sietett a bájos ismeretlen után.

Hogy az ismeretlenből olykor ismerős lett, az Kőszály Tibor ur hódító tehetségének az érdeme. Hogy azonban a kaland olykor a gavallérra nevést ilyenféle bókokkal végződött, mint:

— Arcátlan!
— Mit tolakszik?

— Az aranyláncomat akarja letépni?
— Rendőrt hívok, ha tüstént el nem takarodik! Azt viszont a hölgyek bárdolatlan-ságának és hiányos szépérzékének kell tulajdonítani; már t. i. Kőszály ur vélekedése szerint.

A nők, szerinte egyáltalában nem viselik

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

elien számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

rábbi zárást állapíthat meg. Érdekes a munkaközvetítés fejezete, amely a 10,000 lakósnál többel bíró városokban kötelezővé teszi a községi munkaközvetítők szervezését, amelyeknek fentartását felében az állam, felében az illető község viseli, de emellett az egyesületeket az ingyenes és a saját tagjaik részére való munkaközvetítéstől is eltiltja.

A javaslat engedélyhez köti a pénzkölcsön közvetítő ügynökségek iparát és azt kirekeszti a vándoriparok köréből. Az üzleti cégtáblakra nézve kimondja, hogy amennyiben az üzlettulajdonos nő, ez a cégtáblán világosan kitüntetendő. A megrendelések gyűjtéséről szóló rész a kereskedő és iparosok lakóhelyén kívül való detailutazást, a fogyasztónál való megrendelés gyűjtést továbbra is, az eddiginél erősebb módon tilalmazza, sőt kimondja, hogy azon fióktelepek tulajdonosai, amelyeket csak a megrendelések fölvétele céljából létesítettek, a fióktelep helyén sem gyűjthetnek a fogyasztóktól megrendeléseket. Megszorítja a törvény a végeladások és árverések tartását s hatályos intézkedéseket tervez azon anomáliák megszüntetésére, hogy a végeladás tartama alatt újabb árukat csempészhessenek be s azokat is, mint a végeladáshoz tartozókat adhassák el. A csódtömegből, vagy árverésen vett áruk eladását hirdetni egyáltalán tilos.

Gyermek-poliklinika.

Többször rámutattam azon közegészségellenes állapotra, hogy városunk köznépe, a földműves osztály és a kisiparosok legnagyobb része tulszűfolt egy szobás lakásokban tengeti életét. Ha ily szűk lakásban valamely fertőző betegség lép fel, pl. nálunk leggyakrabban a ronszólo to-

roklob, akkor az kész veszedelem nemcsak az egész családra, de az egész városra. A közegészség legelemibb követelménye, hogy az ilyen beteget elkülönítsük az egészséges családtagoktól. De hova, ha nincs más lakosztály, ha nincs egy második szoba? Rendszeres gyógykezelés! Rendes ápolás! De hogyan, ha a szegény családnak alig van meg a mindennapi kenyere és az anya a többi családtag gondozásával van elfoglalva, a kisiparos pedig ugyanazon szobában kénytelen dolgozni.

Ezek elszomorító dolgok és mondhatom, fáj lelkemnek az a rideg közöny, melylyel városunkban a vagyonosabb középosztály ezen már tovább tűrhetetlen közegészségi miseriával szemben viseltetik. Itt mindig másról tanácskoznak, mindig más terveznek, csak azt nem, ami legszükségesebb. Megengedem, kellemes, jó járdán sétálgatni; kellemes a büzös petróleumvilágítás helyett, villamos fényárban uszni; a netlesapolás is üdvös dolog, a polgári leányiskola is nagyszerű dolog lesz, ha meglesz. De kétséget nem szenved, hogy a legdrágább kincs a világon az egészség és az államnak legértékesebb tőkéje az ember. Minden kulturális intézményünk közt első helyet érdemel és első helyet kell elfoglalnia a rendezett közegészségi állapotnak. Betegségek ellen való célszerű védekezés és a betegségek céltudatos gyógyítása, ezek sarkalatos tételek a tarsadalom sikeres fejlődésére és további boldogulására. Tapasztalhatjuk napról napra, hogy egészség nélkül nem ér életünk egy fapénzt, egészség nélkül nincs élvezet, egészség nélkül nem ér a vagyon semmit.

Közel 3 éve már, hogy egy nagyobb szabású kórház felállítását propagáltam, talán nem minden siker nélkül, mert vagy 3000 koronával szaporod-

dott a kórházalap. De nem ilyen eredményről álmodtam én, nem ily csigatempó az, amiben ilyen nagy dolognak haladnia kell, hogy belátható időben megvalósulhasson. Nincsen városunk intelligenciájában három ember, aki alá nem írta volna, hogy minden sorom igaz, amit a kórház ügyben irtam és nem akadt ez ideig három ember, aki az ügyet kezébe vette volna. Ha Tompa Mihály azt mondja: „Más berekben másképp szól az ének, ott nem értik a ti nyelvetek.“ Akkor én meg azt mondom, más berekben jobban megértették volna az én nyelvem, — csak itthon nem akarnak megérteni.

Ha már úgy áll a dolog, hogy nem akarunk és nem tudunk egy nagyobb kórházat építeni, akkor ne forduljunk sehova segélyért. Használjuk fel az ezen célra a püspökségtől vásárolt telket és az azon levő épületet alakítsuk át, 10000 koronaért egy 5 szobás és szobánként 4 ágyas gyermek-poliklinikává, fekvő és bejáró beteg gyermekek számára. Marad még 32000 korona a kórházalaphoz; ennek kamataiból és évenkénti közadakozásból fenn lehetne tartani ezen kisebb szabású gyermek-kórházat. A fizetni képes beteg gyermekek szülői fizetnének rendes ápolási díjat, a szegények ingyen ellátásban részesülnének azon arányban, amint a kórház anyagi viszonyai engedik.

Amig oly viszonyok közt nem volna a kórház, hogy fizetéses orvost, vagy orvosokat tarthatna, szívesen teljesíteném kartársaimmal együtt ingyen az orvosi szolgálatot. Kérve kérem városunk vezető embereit, vegyenek egyéb elfoglaltságuk közepette maguknak egy kis időt, és üssük nyelbe ezen már régóta vajudó ügyet. Husz éve már, hogy nemeslelkű emberek ezen célra városunkban gyűjteni kezdettek és még harmincz év kellene,

magukat úgy, ahogyan az a huszadik század felvilágosult gyermekeit megilletné.

— Mit beszéltek, — fakadt ki néha a kaszinóban a barátai előtt, mit beszéltek nőemancipációról, vagy éppen szabad szerelemről, amikor a nők egyrészeben ma még annyi intelligencia sinés, hogy megtudna érteni és becsülni, mi az egy férfi, egy idegen férfi odaadása! Hisz egy ismeretlen embert, aki ezelőtt sohasem látott bennünket, egy csapásra meghódítani a legnagyobb dícsőség és tekintete szerencséjének, — magyarázta emelt hangon — minden hölgy, akár asszony, akár pedig leány, ha olyan disztinyvált uriember, mint én, a lábaihoz akarja rakni a hódolatát!

A kaszinóbeli barátok természetesen jó ízűt mulattak Kószály barátunk méltatlankodó kitérésein, de azért egy részük nyíltan, másik részük titokban mindig helyeselte a merész aszfaltreformátor nézeteit.

Amde Tibor ur csupán férfi társaságban szokott ilyen vandál módon beszélni az asszonyokról. Oh, hölgyek között gyöngéd volt, mint a bársony és sima, mint a kigyó. Nem csoda, ha kigyómódjára tudott beférkőzni a női szívek sziklai közé.

Ilyen sziklaszivű hölgy volt a többiek között Bokorka Mihályné is, a szép és fiatal szőke özvegy. És nem utcai vad volt, mint ahogy Kószály az aszfalton kezdődő kalandjainak hősnőit nevezte, hanem szelid házi galamb. Bájos és lekötő modoru, kékszemű és vöröshajú, szóval a kis város szerelmi fogalmait szerinte valóságos istennő. Egyébiránt vagyonos asszony, aki zsurokra jár és zsurokat adott Kószály is zsuron ismerkedett meg vele.

Tibor ur felesége, aki bizonyára egyike volt a legjámorabb és legkevésbé féltékeny asszonyoknak, természetesen még csak nem is álmodta, minő érzelmeket ébresztett fel az üraban a szép özvegy. De ha tudta volna is, talán akkor sem ért volna vele semmit, mert Kószály alig néhány találkozás után már olyan szerelmes volt Bokorkaneba, hogy ettől a szerelemtől, úgy lehet, még tulajdon hitvestársának a közbelépése sem birta volna eltántorítani.

— Soha, — ismételte magában Tibor ur — soha még ilyen gyönyörű szőke hajat! És micsoda fejedelmi alak! Micsoda fejedelmi alak!

A fejedelmi alak azonban méltóságos föl-lépésében is fejedelmi akart lenni és hideg részvétlenséggel hallgatta végig legújabb udvarlójának veszedelmes ömlengéseit s ezzel a taktikával természetesen csak annál inkább felkorbácsolta Kószály Tibor urban az alvó oroszánt.

Végre egyszer, a harminckettedik találkozásán megnyílt a kőszikli. Prózáiasabban szólóvást özvegy Bokorkáné kapitulált. Husos arcát a legyezője mögé rejtve kimondta a rég lesett szót:

— Látogasson meg kedves Kószály honlap a lakásomon. Várom délután fél négy órákor.

Tibor ur akkorát szeretett volna ugrani örömeiben, mint a bakkecske. De nem ugrott, mert ez feltűnő lett volna. Ő pedig minden áron kerülni akarta a feltűnést. Ez a találkozás az ő kettőjük titka, s ez a titok édes, ez a titok boldogító.

Szívében ezzel a boldogító tudattal, zsebében a névjegy tárcájával másnap délután

pontos fél négy órákor becsöngetett a szép özvegy lakásán Kószály Tibor. A szobalány ajtót nyitott.

— Itthon van a nagyságos asszony? — kérdezte egykedvűséget erőszakolva magára a látogató.

— Itthon van kerem — felelt a szobalány — kit jelentsek be?

Kószály elővette a zsebéből a krokodilbőr-utánzatú tárcáját, s előkelően hanyag kézmozdulattal névjegyét huzott ki belőle.

— Jelentse be... vigye be csak a nagyságos asszonynak a névjegyemet, — szólott és átadta a szobalánynak a kártyát.

A szobalány bement, Kószály dobogó szívvel várt. A szobalány kijött.

— Végre — fohászodott a nőhódító, — végre a karomba zárhatom. (Tudniillik nem a szobalányt, hanem az urnőjét.)

A szobalány azonban kijött egészen az előszoba küszöbéig és ridegen ennyit mondott:

— Kérem, nincs itthon a nagyságos asszony!

Ezzel gyorsan becsapta Kószály ur orra előtt az ajtót.

A szobalány miután belülről jól be is zárta az ajtót, már rég eltűnt az előszobából, de Kószály Tibor ur meg mindig ott állt a bezárt ajtó előtt, akár a sobalvány.

Végre hiuságában és önértetében vérig sebezve, lehorgasztott fővel, mint a megvert kutya, elkullogott. És méltó haragjában soha többet rá sem nézett özvegy Bokorkánéra. Még csak nem is köszönt neki, ha találkozott vele.

Pedig kár. Mert ha köszönt volna neki,

mire ezen tőke akkorára nőne, hogy abból egy nagyobb kórházat lehetne létesíteni.

Hány szegény család nyomorát enyhíthetnék addig is, hány édes kis gyermeket lehetne az életnek megtartani már ezen kisszerű intézményünkkel is! Ezt gondolják meg és vegyék szívükre városunk nemeslelkű intelligens elemei.

Dr. Klein Gyula.

Uj vármegyei szabályrendelet.

Fogadókról, vendéglőkről és kávéházakról

(E rendelet még nem jogerős, mert az illetők március 20-ig megfőlebbezhetik.)

Fogadók és vendéglők a járási székhelyeket képező Sümeg, Tapolcza, Zalaszentgrót, Keszthely, Csáktornya, Perlak, Balatonfüred és Alsólendva nagyközségekben, továbbá Pacsa, Nova és Letenye kisközségekben, valamint a fürdőidény alatt fürdőhelyeken éjjeli 1 órakor, más községekben április hó 1-től szeptember hó 31-ig esti 10 órakor, október hó 1-től március hó 31-ig pedig esti 9 órakor bezarandók.

Fogadóknak és vendéglőknek a zárórán túl érkező idegen utazók kiszolgálhatók, de más vendégek kiszolgálása a zárórán túl tiltva van.

Vendéglők az említett nyári hónapokban reggeli hat, a téli hónapokban pedig reggeli 7 óra előtt nem nyithatók ki.

Vasár- és ünnepnapokon a jelen szabályzat első bekezdésében említett fürdőhelyeken és községekben kívül más községekben szeszt és abból készített közönséges palinkát és egyéb égetett szesz italokat kimérni egyáltalán nem szabad; bornak, (bormustnak gyümölcsbornak) és sörnek a kiszolgálása pedig csak déli 12 órától kezdve s az említett nyári hónapokban esti 8, a téli hónapokban pedig esti 6 óráig szabad.

A zenélés a fentemlített fürdőhelyeken és községekben a zárórán túl, más községekben pedig mindig tilos, de a

akkor egyszer talán Bokorkáné is leküzdötte volna magában Kőszály Tibor ur iránt ama nevezetes látogatás óta érzett vad gyűlöletét s nem valószínű, hogy egy gyönyörű pilanatában mégis csak megkerdezte volna a kiutasított udvarlótól:

— Mondja csak Kőszály, micsoda arcátlan tréfa volt az magától, hogy — akkor a feleségével meg a gyermekeivel akart betolakodni a lakásomra? Miféle eljárás volt ez magától?

És ebből a haragos kérdésből szegény Kőszály Tibor egy csapásra megértette volna a szörnyű valót, hogy t. i. ama látogatáskor minő névjegyét küldött be a szobalánnyal a szép özvegynek. Tudniillik olyan névjegyét, amelyet egy, az egész családjával tett multkori látogatása előtt dugott volt a tárcájába arra az esetre, ha az illető familia, amelyikhez mentek és a melyiket otthon is találtak, netalán nem volna odahaza és a melyik névjegyére éppen a családi látogatás kidomborítása végett a név után, hogy:

Dr. Kőszály Tibor

íróval még ezt írta volt oda:

„nejével és gyermekeivel.“

Ezzel a famózus névjegygyel jelentette be magát Kőszály ur a várva-várt találka idején a szép özvegynek.

rendőrhatalóság kivételes esetekben engedélyt adhat a zenélésre.

Kávéházak a fentemlített nyári hónapokban reggeli 6, a téli hónapokban pedig reggeli 7 óra előtt nem nyithatók ki és éjjel 12 óráig nyitva tarthatók. A zenélés csak a délutáni órákban este 9 óráig van megengedve.

Kávémérésekben tekeasztalok felállítására, a kártyázás és minden egyéb játék, valamint a zene is tilos.

A kávémérés esti 9 órakor bezarandó és reggeli 6 óra előtt ki nem nyitható. Ezen idő alatt a kávémérő meg zárt ajtó mögött sem szolgálhat ki vendégeket.

Az a fogadós, vendéglős, kávéházas, vagy kávémérő, aki üzletében erkölcs-telen életű egyéneknek alkalmaz, vagy megtart és a rendőrhatalóságnak be nem jelenti, avagy helyiségeit tisztán és egészségesen nem tartja és a használt fehérneműt kellő kimosás nélkül újbán használni engedi, a rendőrhatalóság által 100 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlés esetén ezen felül 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

H I R E K.

A budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottság tagjai köze a földmívelésügyi m. kir. miniszter vidékünkéről Forster Elek gyulakeszi-i birtokost, a Tapolczavidéki Gazdakör elnökét nevezte ki.

Értekezlet a Tapolczán felállítandó polgári leányiskola ügyében. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos Zalavármegye tanfelügyelője folyó hó 27-én az iskolák igazgatóival és a községi képviselőtestülettel előértekezletet tartott, tájékoztatást szerezvén arról, mely körülmények azok, amelyek a kereltett polgári leányiskola létesítésére befolyással bírnak. Az értekezlet nem volt ugyan hivatalos jellegű, csupán mintegy előzetes tájékoztatást kívánt kir. tanfelügyelő szerezni, teendő hivatalos jelentésére. Már e körülmény is igazolja, ama jóindulatot, amellyel dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, a község e rég óhajtott kívánságát, hathatós közbenjárásával támogatja. Tényekről nem beszélhetünk, de a tapasztalt jó akarat kir. tanfelügyelőnk részéről, reményt nyújt arra, hogy polgári leányiskolánk ügye kedvező megoldást nyer, miért bizonyára halálával telnek el iránta, e község és vidéknek leánygyermekes szülői.

Az ipartörvényjavaslat tervezete. A kereskedelmi miniszter az új ipartörvényjavaslat tervezetét több példányban tegnap azzal küldte le Zalavármegye törvényhatóságához, hogy a tervezetet a törvényhatóság területén működő iparhatóságoknak tanulmányozás végett sürgősen adja ki s észrevételeiket oly időre kívánja be, hogy azok az előadói tervezet még hiányzó es szintén megküldendő részeinek vételétől számított négy hét alatt a törvényhatóság véleményével együtt a miniszter elé terjeszthetők legyenek.

Adomány a gazdakör tagjainak. A Tapolczavidéki Gazdakör tagjait felhívta a szörnyű tenyésztésre. A kisgazdák közül többben jelentkeztek e hasznos gazdálkodási ág, üzésére. A tenyészállatokat törzsenként (1 apa 2 anyaaállat) kérelmezte a gazdakör jelentkezett tagjai részére. A nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter méltányolva a gazdakör által indokolt kérvényt, a folyamodó gazdáknak egy-egy törzs u. n. ezüst nyulat adományozott teljesen ingyen. Ezenkívül 5 minta gyanánt alkalmazandó ketrecet és 5 szakkönyvet küldött a gazdakörnek a szakszerű nyultenyésztés meghonosítása céljából.

Uj csendőr járásparancsnokság. Balatonfüreden a belügyminiszter új csendőr járásparancsnokságot létesített, mely működését március 1-én kezdi meg; a tapolczai járásból a balatonfüredi, szentantalfai és kapolcsi őrsöket osztották be az új csendőr járásba. A vezetéssel Szakony balatonfüredi őrmester bízott meg.

Helyreigazítás. Lapunk utolsó számában, melyben a Szanatórium és Krajcáregylet mulatságáról számoltunk be, tévedés történt. Ugyanis a szindarab szereplői közül kimaradt Leszner Eliz kisasszony neve, ki pedig Olga szerepében nemcsak szabatosan és pompásan játszott, hanem a nőkérdést is kitűnően oldotta meg.

Gazdaköri közgyűlés. Ma délután 2 órakor tartja a község háza tanácstermében a Tapolczavidéki Gazdakör évi rendes közgyűlést, melyre az ifju egyesületnek rövid egy évi működése és a jövőre tervezett munkaprogramja fog érdekes tárgyat képezni.

Március 15-ét, mint halljuk, Tapolcza község egyesületei részben a nyilvánosság előtt, részben saját otthonukban iparkodnak megünnepelni. Március idusának 60-ik évfordulója oly határkő, amelynél visszatekinteni bizonyára minden hazafi iparkodni fog e nagy napon.

A Balatonvidéki Filloxera Ellen Védekező Egyesület feloszlása és szövetkezett alakulása iránti közgyűlési határozatot a m. kir. földmívelésügyi miniszter jóváhagyta.

Az iparoskör mulatsága. Az alig egy hónap előtt megalakult Iparoskör a mult szombat a Balatonszállodában sikerült táncmulatságot tartott. A kezdet nehézségeivel küzdve, itt a hol 14 egyesület van, bizonyára nem remélt sikerrel végződött a multság. — Dacára, hogy a sok egyesület között nagyon megoszlik kis városunk közönsége, alig mondhatjuk, hogy az idén egy multság is lett volna, amelyek nem sikerült volna. Ugy ez is. Tánc és jókedv reggelit tartott. Csak azt nem értjük, hogy községünk számottevő iparostársadalma miért oszlik meg annyira? Három-négy egyesület is van, amely az ő érdekeiket szolgálja, miért hát e szétforgácsolás?

Felülírtettek: Dr. Darányi Ignác 10 koronát, Steiner Zsigmond, Domokos Ignác 6—6 koronát, dr. Kovács Vilmos, Lówy B. 5—5 koronát, Frisch László, dr. Szűcs Arnold, dr. Buzás Dezső 3—3 koronát, Nagy Lajos (Lencsetomaj), Hegyi Gusztáv (Diszel), Weisz József (mészáros), Preisz Manó, N. N., Valday Sándor, Schram Ignác, Balázs Lajos, Horváth István 2—2 koronát, Kaszás Soma, Rechnitzer Rezső, Löbl Béla, Tóth Imre, Hoffmann Mór, Weisz József, Hirsch József, Weisz Soma, Guth Soma, Steiner Aladár, Krausz Jakabné, Pruska János, Csillag Ferenc, Heisz Ignác, Szollár Gáspár, Hocz Gergely, Bakó Róland, Felker Adolf, Rajkli József, Steiner Miksa, Schwarcz Jakab, Hirsch Dávid, Lusztig Ernő, dr. Eöry László, Steiner Imre, Töpfl Mátyás 1—1 koronát, Kohn Antal, Jenei Mihály, Braun Mór 50—50 fillért, Bangó József 40 fillért, Blaschkovics N. 40 fillért. A felülírtettekért hálás köszönetét nyilváníti az Iparoskör elnöksége.

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki

SCOTT-féle Emulsiót. Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkotórészekből összeállított

SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógyszerárakban.

Tanulási előadást tartott Redl Gusztáv polgári iskolai igazgató a Tapolczi Kath. Körben a múlt vasárnap. Népies nyelven értekezett a szőlőművelésről, amit a nagy számú hallgatóság érdeklődéssel figyelt. Érdekes előadását szemléltető eszközökkel és képekkel még tanulságosabbá tette.

Közügyülés. A tapolczi izr. jótékony nőegylet ma délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívotnak.

Ma lesz a Kath. Kör szokásos táncmulatsága a „Balatonszállodában”.

Az új adó javaslat kérdésében a keszthelyi kereskedők társulata és a keszthelyi ipartestület a soproni iparkamara indítványa folytán, március hó 8-án délután 3 órakor gyűlést tart, melyre tisztelettel meghívja a tapolczi érdektársakat is.

Hivatalvizsgálat a község házában. Szentmiklóssy Gyula főszolgabíró Vörös György járási számvivővel február hó 25-én és 26-án Tapolca község házában hivatalvizsgálatot tartott. Az anyakönyvvezetés kifogás nélküli; azonban a vagyonkezelés sok kívánni valót mutatott fel, — ezen hiányoknak a megszüntetésére a járási számvevő egy terjedelmes rendelet tervezetet dolgozott föl, a mely ha a községhez mint rendelet leérkezik, s ha azt a község úgy, mint ott írva van, végre hajtja, a község vagyonkezelése szilárd alapokon fog nyugodni.

Községi pócegdörztisztítógép. Minthogy a pócegdörztisztítógép beszerzését a község mint jogi testület, nem hajlandó eszközölni, — s minthogy erre mégis feletlen szükség van, az elöljáróság elhatározza, hogy a gépnek 2000 koronányi beszerzési árát az egyes háztulajdonosokra való igazságos és méltányos kivetés útján fogja fedezni. A kivetés a hét folyamán közöltetni fog a háztulajdonosokkal, s ha az aláírások megtörténtek, a gép be fog szerzettetni. Megjegyeztetik, hogy hozzájárulók használati díj fejében a meghatározandó díjnak csak felét fizetik, de az sem lehetetlen, hogy a hozzájárulók semmit sem fizetnek a gép használatáért, ha t. i. az anyagot lehet értékesíteni. — Ajánljuk tehát a háztulajdonosok figyelmébe ezen, az előjáróság privát buzgalmaival létrehozható dolgot, mely a tisztaság egyik lényeges előmozdítója lesz, s ami által az eddigi türelmetlen állapot megszűnik, ugyanis ez a gép szagmentes és gyorsan alig fél óra alatt végez, s a fő, hogy a munka maga olcsó lesz.

Hány tagja van a Gazdakörnek? Gazdakörünk célját és hasznát napról-napra jobban megértették gazdáink, s azért iparkodnak a kör tagjai sorába lépni, ezt bizonyítja, hogy a körnek jelenleg 680 tagja van, s amily rohamosan szaporodik a tagok száma, remélhető, hogy az első három évi ciklus vége már 1000 tagot számlál. Helyesen, mert minél több a tagok száma, annál több kedvezményt nyújthat, s annál nagyobb erkölcsi súlylyal bír bárminemű céljának elérésére.

Süket fülek. Többször említettük már, hogy nálunk a közegészségügy gyenge lábbon áll. Sem a piaci termékek, sem más egyéb élelmi cikkek elárúsítását nálunk nem ellenőrzik. A legfontosabb élelmi cikket, például a tejet vagy tejtermékeket vizsgálta-e valaki a piacon? Alig hiszük, — vagy azt a sok tejárusítót ellenőrizték-e valaha, vajjon tisztán bánik-e ezzel a fontos élelmi cikkel, amihez először, másodsor és harmadszor is is tisztaság kellene. Csak nemrég volt alkalmunk látni, oly tejes edényeket, hogy embernek elmege a kedve a tejfogyasztástól.

Időjárás márciusban. A „Meteo” jelzése szerint március havának csomópontja: 1—2—3—5—6—9—13—18—19—20—25—29—30—31-re esnek, melyek közül a legerősebb hatásúak 1—3—9—13—20—29 és a 31-iek

Csináljunk népfürdőt. A vizes-rétek lecsapolásával eszükbe jut, hogy ez alkalommal a község alatt ingyenes népfürdőt kellene létesítenünk, mert bizony nagyon kevesen vannak, akik nyári hónapokban naponként 20—30 fillért áldozhatnának fürdőre, pedig hát ezeknek épen úgy jól esik és szükséges egészségi szempontból is, hogy fürdőjenek. Hisz alig kerülne valamibe a község-

nek, ha a város alatt közös népfürdőt létesítené. Szedjen 8—10 fillért, ezzel szemben adna csupán fürdőkabint. Bizonyára megtérülne a fürdőháza költött pénz és ezzel a község szerényebb lakosságának egészségügyi igényét is kielégítené. Ajánljuk a községi előjáróság jóindulatú figyelmébe.

Megérkeztek a mentlovak. Mint már lapunkban jeleztük, a menlóállomás ellátását Forster Elek gyulakeszi-i birtokos vállalta el. A ménék megérkeztek s azt a lótenyésztő gazdák figyelmébe ajánljuk.

Fajtiszta, lelkiismeretesen kezelt szőlőültvényeket szállít jótállás mellett a Vállalati szőlőtelep Billédén (Torontál megye), mely vállalatot t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Népies előadások hatása. A Tapolczi vidéki Gazdakör a tél folyamán gazdasági előadásokat rendezett a balatonvidéki községekben. A múlt vasárnap Tus Antal tapolczi m. kir. vinceller iskolai igazgató és Szigethy Ödön gazdaköri titkár tartottak Monostorapáti községben előadást, melynek oly hatása volt, hogy a jelenvolt nagyszámú hallgatóság közül 43-an azonnal beléptek a kör tagjai közé.

Fogasok a kerti magvak árusításánál. Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt legjobban mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszságá, kik máshonnan beszerzett kerti magvakat a Mauthner-féle árjegyzék folyó számaival jelölik, mert ezáltal azt a hitet akarják kelteni a vevőkben, hogy Mauthner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megtéveszteni; mert akármilyen szám van a tasakra nyomva, ha nincs rajt a Mauthner név, akkor az a tasak nem is tartalmazza az általánosan legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

Ki akar fajbaromfit? Ez uton is felhívja a Tapolczi vidéki Gazdakör tagjait, hogy becserelés útján kérelmezendő fajbaromfi előjegyzést a kör titkárnál vagy szében, vagy írásban minél előbb bejelentsek.

Ha gyermek számárhurutos. Ne kesken tehát megkérdezni az orvosot, hogy mit tart a „Sirolin-Roche” nevű szerről. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurto gyógyításánál semmi-féle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche”-al, köhögést szünteti és gyorsan egészen elmúlik. A gyógyszerárakban kapható „Sirolin-Roche” teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek, kellemes jó íze miatt szívesen veszik.

A természet óriási szolgálatakat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekeknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító íze van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

A KÖZÖNSÉG ÉRDEKÉBEN.

A tapolczi m. kir. posta és távirda hivatalától.

A „Tapolczi Lapok” tekintetes Szerkesztőségének

Helyben.

Becses lapjának múlt hó 23-án megjelent „Nem lehetne segíteni?” című cikkére legyen szabad a következőkben reflectálni:

A postai értékcsikk árúsítók 5, 6, 10, 20, filléres levéljegyekből, levelező-lapokból, bel- és külföldi utalványokból, postai megbízásokból, szállítólevelekből és postatakaréklapokból tartoznak megfelelő készletet tartani. Tapolca nagyközség belterületén a következők bírnak postai értékcsikk elárúsítási engedéllyel:

1. Grosz Lipót, Szent István utca 1.
2. Schwarcz Mór, Deák Ferenc utca 24.
3. Popper Gyula, Szentháromság-tér 3.

4. Wolf Sándor és fia Szentháromság-tér 19.
5. Pauk J. Izidor, Kossuth Lajos-u. 11.
6. Korein Dávid, Bacsányi János-utca.
7. Fischer Miksa Csobánci-utca 6.

Ha panasz tételnek arra nézve, hogy egyik vagy másik elárúsító az értékjegyekből nem tart megfelelő készletet, vagy azt nem szolgáltatja ki, s ezen tények beigazolást nyernek, úgy az elöttes posta és távirda igazgatóság az illetőtől az elárúsítási engedélyt megvonja.

Szíveskedjék tehát a m. t. Cim a hozzáfordult panaszosokat értesíteni, hogy panaszukat szóban vagy írásban a posta és távirda hivatalnál tegyék meg, hogy a szükséges intézkedés megtehető legyen.

Tapolca, 1908. február hó 28-án.

Muzikár Ferencz,
hivatal főnök.

Spitzer Lenke

Sopron-Szill.

Weisz József

Lesencze-Tomaj
jegyesek.

(Minden külön értesítés helyett)

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy egy általilag itt alakulandó új pénzintézetnél Berger Károly, mint a **Berger J. fiai** cég beltagja egyik alapítóként szerepel.

Esetleges félreértések elkerülése végett ezennel kinyilatkoztatom, hogy Berger Károly alapítói minőségben már a köztünk fennálló társasági szerződés értelmében **csakis névleg** szerepelhet, mint a Berger J. fiai cég beltagja, **de a céget terhelő kötelezettséggel nem.**

Tapolca, 1908. február 29.

Berger Vilmos.

E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

Piaci árak.

március 1-től.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5
		38	38	36	34	32	30
		18 korona.					
Rozs:	I.	II.	V.	K.			
		32	30	14	13		
		korona.					
Tengeri:	Liszt	kása	dara				
		20	22				18 korona.

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgony
23	20	17	16	17	5 kor.

Eladó ház.

Az Iskola utcában özv. Kovács Györgyné mellett levő ház szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad

Nagy Flórián
asztalos.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KIADÓ LAKÁS. Egy különálló új házban, Bacsányi-utca 34, 2 szoba, előszoba, konyha, éléskamra és pincéből álló lakás április 24-étől kiadó.

Bővebbet Németh Ferenc kőmives.

1

SZŐLŐ ELADÁS. Szent-Györgyhegyen levő 3000 □ öl szőlőmet eladom. Kinek vevő szándéka van, velem bármikor értekezhetik

1

özv. Dér Jánosné.

ELADÓ SZŐLŐ. Kisörsi hegyen egy ojtványnyal beültetett szőlő körülbelül 3 hold, szabad kézből eladó.

1

Bővebbet özv. Frankó Istvánné.

BÉRBEADÓ HÁZ. Monostorapátiban levő házat, melyben üzlethelyiség, teljes lakás és gazdasági épület van, azonnal bérbeadom.

1

Weisz József

LEHRMANN BÉLA m. kir. erdész, erdőtisztai eskübizonylata elveszett, az esetleges megtaláló felkértek, hogy azt a nagykanizsai m. kir. j. erdőgondnokság címére beküldeni sziveskedjék.

1

HIRDETÉSEK.

ROHITSCHI TEMPLOMFORRÁS.

Étvágyat gerjeszt, előmozdítja az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Nagybanni főraktár Magyarország részére:

Hoffmann József

Budapest, IV. Báthory-utca 8.

Eladó 25000 darab elsőrendű 2 méter hosszú tölgyfa

szőlőkaró

ezzenként 64 koronáért kapható

Hiller Ignácznál

Taián-Dörögdn.

Gyakorlott

ügynökök

kerestetnek, magas jutalék mellett

Richard Jenke

faredőny és zsalu gyárában

Braunau, Csehország.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázó.

Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: **üveg-, cim-, templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.**

ERDŐS FERENCZ

hatóságilag engedélyezett jelzálogkölcson pénzszerző vállalata

Tapolcza.

PÉNZT FOLYÓSÍTTATOK

földekre, kész és épülőfélben levő házakra, szőlő és erdőbirtokra a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Kölcsonneim háromfélék:

1. **Közönséges,** vagyis állandó kamatu készpénz kölcson. Ennek kamatlábja $5\frac{1}{2}$ -től $4\frac{1}{2}$ -ig az összeg nagysága szerint.

2. **Törlesztéses készpénz kölcson.** Ezen kölcsonnál a fizetendő kamattal lefogy a tőke, úgy, hogy a tőkét külön megfizetni nem kell. Ezen kölcsonok felvehetőek 10-től 65 évig. Itt a kamatláb a felveendő évek számától függ.

3. **Jelzálogkölcsonok.** Ezeknél a kamatláb $4\frac{1}{2}$ - 4% Ha a kölcson meg van kötve, a kamatláb többé nem emelhető.

Mind a háromféle kölcson a fél által bármikor törleszhető, vagy egészen felmondható és visszafizethető.

A kölcsonok a felek címére postán küldetnek meg.

A kölcsonszerzéshez szükséges iratok: 1. Telekkönyvi kivonat, 2. kataszteri birtokiv, 3. községi becsübizonyítvány.

Ha a kölcson bármily okból meg nem adható, úgy az iratok rögtön visszaküldetnek, ilyen esetben nem tartozik senki semmiféle munkadíjat fizetni. Lebonyolítás legfeljebb 3 hét.

Drágább kamatu kölcsonokat átcserelek olcsóbb kamatuakra.

Parcellázást jutányosan és gyorsan keresztülviselek és teljesen lebonyolítok. Az eladóknak egy összegben kifizetjük a vételárt, a vevők nekünk maradnak adósok; úgy a vevők, mint az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. Semmiféle előleget nem kérek, sőt inkább ha szükséges, én adok kamatnélküli előleget.

Levél és szóbeli felvilágosítással díjtalanul szolgálók. Leveléhez 20 fillér válaszbélyeg csatolandó.

Szőlőoltványok,

amerikai sima és gyökeres vadvesszők, valamint a híres

DELAVARE

magántermő szőlővesszők fajtiszta és fajazonos állapotban, a nagyméltóságu Földmívelésügyi Miniszterium 60900 1896. számú szokványrendelete szerint megvalogatva kerülnek nálam eladásra.

Ezen szőlővesszők szakszerűen kezelt raktárhelyiségben bármikor megtekinthetők.

A legolcsóbb árajánlatokkal és legculansabb feltételekkel szívesen szolgál bárkinek

GRÓF GYULA

bizományi irodája, TAPOLCZA.

Készlet: 1000000 darab.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkénegezők, porozók és lepkefogó lámpák,

továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekből

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Az 1904. St. Louisi világkiállításán „Grand Prix”

Jobbban tisztít, mint minden más fémfiszítószer.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajban, háromféle fajtisztalanyon I. oszt. 180

K. 1000 darabonként.

Készlet 419000 oltvány.

250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup. Monticola, Aramon, Rup. Gansin 1. és 2. szám

Kérjen árjegyzéket.

Vállalati szőlőtelepnel

Billéd, Torontál megye.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapocza (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsir, hár és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉSSZAFALÁDÉ

Legolcsóbb napi árak.

Elsőrendű minőségű

FALITÉGLÁT, francia hornyolt, szabadalmazott hornyolt és hódfarku TETŐCSEREPET

és különféle idomtéglat szállít bármely vasuti állomásra

PALLÓSNAGY

tabi góztégla, cserép- és agyagáru gyára

T A B, (Somogy megye).

Központi iroda: Budapest, VI. Hajós-u. 9.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy helyben Arany János utca 14. szám alatt, a zárdakert átellenében

a mai kornak teljesen megfelelő

lakatos műhelyt

rendeztem be.

Elfogadok minden e szakmához tartozó épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir- és erkélyrácsok, valamint vaskapuk készítését. Továbbá szivattyus kutak felállítását és javítását, úgy borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérve a nagyérdemű közönség szives támogatását, vagyok

tisztelettel

Szollár Gáspár

lakatos mester.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem e város és vidéke nagyabecsült közönségét, hogy helyben, édesatyám

Kocsy József házában mint

szobafestő és mázó

telepedtem.

Elvállalok templom-, szoba- és cimfestést, valamint mázóást, aranyozást és tapétázást a legmodernebb kivitelben és mérsékelt árak mellett.

Kérve nagyabecsült pártfogását, vagyok

tisztelettel

KOCSY FERENCZ

szobafestő és mázó.